

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Año V.—TARRAGONA, 14 Octubre de 1917.—Núm. 172.

TARRAGONA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Rambla de Sant Joan, 50, baixos
TELEFON, 255

Els treballs se publiquen baix la
responsabilitat de llurs autors.
No's retornen els originals.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Trimestre 1'50 ptes.
Anuncis, a preus convencionals.

Aquest número ha passat per la
censura governativa

AL LECTOR

D'ençà que no compartim amb tu, ¡oh amable lector, que na'n passat de coses! ¡Quantes sensacions ens han tingut l'esperit i'ls nervis amb tensió extraordinària! Però amb tot i això, encare som vius, i com diu l'adagi que «qui dies empeny, anys redola» nosaltres, tenint el temps per davant, t'anirem desglosant a cau d'orella una sèrie d'impressions, de convenciments i d'ensenyances que l'agitada vida d'aquets dos mesos ens ha portat. Avui, no. La normalitat (aquest es un concepte governatiu), la normalitat d'avui, no'ns permet dir-te quasi bé res, per que per mes que visquem en la monarquia mes democràtica del mon (segons frase exacta del senyor Dato), es dona el cas paradògic que mentre's aquí no passa nada, mentre's la normalidad reina en toda España, a nosaltres no se'ns deixa expressar amb llibertat.

Avui, amic lector, no més et diem que RENOVACIÓ va ésser sospesa de publicació per ordre de la autoritat militar; que tres estimadíssims companys de redacció han hagut d'acudir davant del Jutje militar; que dos d'ells han estat empaperats, i amb un li va tocar la pena de veures per espai d'un dia, de reixes endins, allà, al casalot de Pilats. Tenim de fer-te constar que tot això succeí havent passat, tot absolutament tot el text per la censura militar, es a dir, que se publicà el número darrer amb la prèvia venia de l'autoritat i malgrat això, malgrat haver complert estrictament lo manat ja veus tu, lector, lo que'ns ocurri.

Amb motiu d'aquella detenció, tinguerem ocasió d'apreciar que nosaltres no estavem sols i que al costat nostre hi podiem comptar amb una colla de bons amics.

Hem de dir-te que al mateix castell de Pilats hi han, encare, tres infeliços carrilaires presos, per als que et demanem una gracia de bona voluntat.

Hem de dir-te que Marcelí Domingo, que Besteiro, que Largo Caba..... ¡ep! ¡que ya insensiblement hi anavem relliscant!

Res més, doncs. Ara una nova fase. Les eleccions municipals se acosten i es cosa de fer altra vegada feina. ¡Apa doncs! fem-la, tot esperant que la censura acavi per a poguer comentar a nostre gust un célebre recurs d'alçada i una peregrina interpretació de la llei municipal. Esperem que la censura acavi i comentarem uns informes lleals i desapassionats que amb motiu d'aquet recurs i d'aquesta interpretació, surtirán de nostre imparcial Govern civil i de nostra popular Alcaldía.

I després, quan a Madrid entenguin que les aigües tornen pels seus reguerons, quan al cap de la torrentada siga lluny i la seva remor no destorbi; quan en la tranquil·litat del capvespre veiem en aquestes aigües retratada la gran blavor del cel puríssim; quan les fulles despreses del brançam rellisquin sensualment per sobre la superfície brunyida del riu... aleshores, asseguts a la vora, aspirant la puresa del ambient, podrem, tot comunican-te nostres impresions repetir la frase sacramental, tan catalana: ¡noi, fem-hi beguda...!

Al entorn de les Eleccions municipals

L A aproximtat de les eleccions municipals ens dona motiu per a agafar la ploma i, impulsats per aquesta necessitat interior que sentim de fer-nos una opinió, un concepte per cada problema, escriure la que l'hora actual ens sugereix, sobre tot si al ensemps que vivim el moment present tenim la vista fita amb el demà que se acostarà.

Fora de desitjar, i'l fet de neixer en un país civilitzat ho imposa, que fos tot ciutadà el que se'l fés pel seu càrrec aquest concepte i aquesta opinió de que parlem, però, som en un país meridional i... ¡i fa tanta peresa pensar, aquí que'ls nervis dormen en una dolça laceritat...! A mes de que com encara que no's pensi, les coses van fent via...

I, bé; l'Ajuntament ha d'ésser renovat. I, com? Han de continuar les coses com fins aquí? Ha d'haver-hi una majoria absoluta d'un partit? Convenen les majories absolutes?

Nosaltres entenem, sincerament, que no deu continuar l'acció de nostre Ajuntament com en aquest bieni que ara fineix, i al entendre-ho així, es per que considerem que s'han perdut dos anys amb discussions completament estèrils i que al reduir-se un Municipi a aprobar els assumptes de tràmit i al despatx ordinari, descuidant un sens fi d'iniciatives que les necessitats creen o desvetllen es fer obra estantia i per consegüent perdre'l temps.

I no se'ns argumenti que la situació especial dels nuclis que formen l'Ajuntament n'és la causa de aquest mal que tot Tarragona ha de lamentar, nó, ni que les minories ne siguen responsables.

No hem de enganyar-nos. La realitat no respon mes que a ella mateixa; i aquesta realitat ens diu que la majoria conservadora de nostre Municipi ha fracassat estrepitosament. Quan un Ajuntament es fracciona en dos bandos les relacions adquireixen un estat tal de tibantés que fins pot amenaçar la bona marxa d'ell mateix, però s'ha de tindre en compte que això passa precisament allí aon el seny s'ha perdut per aquells que compten en majoria.

Una bona mostra la tenim en l'Ajuntament de Barcelona aon precisament degut an el seny i talent de la majoria, lo que al constituir-se fou una batalla estrident i forta, una separació total dels dos bandos dominants, ha acabat amb intel·ligència amable i profitosa; en cooperació franca i lleal.

El procés de nostra vida municipal ha sigut l'antitesi de la de Barcelona; ha sigut completament el contrari de lo que la llògica aconsellava i de lo que per la bona marxa del Municipi hauria sigut necessari.

No fou de franca oposició la actitud de les minories municipals, no. Fou mes bé una actitud espectral i si bé disposada a la fiscalització, també disposada, si'l comportament de la majoria ho feia mereixer, a una cooperació laboriosa.

Seguir pas a pas els incidents que la manca de talent de la majoria ha originat, fora tasca pesada, però amb remotar-nos al entorn de l'Assamblea de parlamentaris ne tenim prou per a retratar l'ineptitud absoluta dels mangonejadors del Ajuntament.

Es ja del domini públic que les minories han sigut tractades inconsideradament impeding-los exercir uns prerogatives a les que tenien dret. Colbint-los de manifestar-se tal com son i tal com pensen. Dificultant-los la lliure emissió del pensament i fins sufrint una mena de oprobiosa persecusió. Se ha

arribat a proibir assistir el públic a les sessions municipals, i mentre's des-de els escons de la majoria surtíen frases molestes, i poc edificants pel bon nom i prestigi de la classe treballadora, se ha impedit que aquests mateixos treballadors poguessin elevar, respetuosament, la seva modesta veu de protesta tornant pel bon nom de la classe mes humil i mes soferta de la societat...

I tot això se ha comés amb l'amparo del Govern civil i de la força armada instalada profusament per les dependències de la Casa municipal.

Tal estat de coses ha portat com a conseqüència inevitable el retraiment, a les sessions municipals de les minories, signant aixís la mes formidable de les protestes que puga dirigir-se a una majoria...

Posada la mà sobre'l cor; sense una bena als ulls i volguent jutjar les coses tal com son, aquell qui hagi seguit l'acció de nostre Municipi, d'ençà de dos anys, veurà de qui és la culpa plena i absoluta de aqueix estat tan lamentable. Veurà que s'ha perdut els temps d'una manera llastimosa. Veurà que fora de les qüestions de tràmit cap iniciativa que pogués redundir en profit i honra de Tarragona, ha fet sensada en nostre tristíssim Municipi.

Però, què? Es que l'hora present i'l demà que s'acosta no demanen una concentració de tots els talents i totes les activitats per a resoldre tants problemes que formen el contingut viu de nostra vida ciutadana? Amb una obra de banderia així, no es possible edificar cosa profitosa. Havent se de pendre'ls acords amb tants vots contra tants altres, sempre igual, indefectiblement, així siga un dia com un altre, aquest o aquell problema, no's fa bona feina ni labor edificant.

Per això entenem nosaltres que l'existència d'una majoria absoluta serà bona i fins recomanable si aquesta majoria compta amb una gran dosis de bona voluntat i amb un marcat acoblament d'intel·ligències.

Ara; si la majoria absoluta no ha de reunir aquestes primordials condicions, aleshores nó. De cap manera majoria absoluta. Tot amb petits grups per a que no puga un actuar sense la cooperació dels altres.

Del cas Marcelí Domingo

EN contesta a un escrit dirigit al Excelentíssim senyor president del Congrés dels Diputats per la U. N. R. se ha rebut l'atentíssima carta, quina atenció remerciem i que a continuació transcribim:

«El presidente del Congreso de los Diputados.—Particular.—8 de Octubre de 1917.—Muy señor mío y de mi consideración mas distinguida: He tenido el honor de recibir su apreciable carta de 4 del corriente mes, en la cual me envía la adhesión del Centro de su digna presidencia, a todas las gestiones realizadas para defender la inmunidad parlamentaria con motivo de la prisión y procesamiento del diputado D. Marcelino Domingo.—Me apresuro a enviar a V. las gracias mas expresivas y a asegurarle que todo cuanto sea humanamente posible hacer en el sentido indicado se ha hecho, y se está realizando hasta conseguir que al compañero y representante en Cortes del distrito de Tortosa se le haga completa justicia.—Reciba V. afectuoso saludo de su afectísimo s. s. q. b. s. m.—M. Villanueva.»

PER QUÈ...!

MOLT ens ha agradat sempre poguer proclamar amb veu ben alta els actes bons i dolents de tots els homes públics. Els primers per a enaltir-los al lloc mereixedor i encoratjar-los a seguir els seus fets i no cal dir que an els segons per a rescantar-los traient-los-hi la careta i aixís donar-los a ceneixer tal com son i no com se presenten.

Avui... per que no n'hi havia prou; faltava que anèsim millor arrenjats i cercant amics i bones voluntats trová un company de Diputació que l'hi oferí roba per a vestits, un conegudíssim comerciant li feu ofrena d'uns quants quintans de carbó, oferint-li al ensem, costejar els gastos d'un dipòsit per a aigua, la qual costava avans bastants quartos a la Diputació, ja que per a poder obtindre la necessària havia de portar-se de fora a carretades.

L'afany seu, avui, es tindre l'escola de la Casa de Beneficència a la moderna ensenyança. S'estan fent grans reparacions a la sala; la ha dotat de tot el menatge corresponent i en això posem-hi al front d'ella al estudiós pedagog D. Artur Llorba, quins mèrits i coneixements son prou demostrats i no hi hà dupte que's conseguirà un verdader canvi en la bona educació de ls assilats.

Un altre delit es el seu, el de que's pobles no sols deu molestar-se'ls per a que paguin sinó també deu haver-se de buscar-los hi els mitjos de millorar la seva situació, i aixís es que'n Lloret se'ls ofereix en tot i per tot; els hi envia projectes dels plans de camins que la Mancomunitat de Catalunya vol portar a bon terme en els pobles que sàpiguen administrar-se com cal. Els hi ofereix medis de millorar la situació econòmica mitjantsant unes Moretories i condonacions de llurs deutes, encaminant-los a la regeneració, traient-los del aclaparament, per a que vulguin cercar sang nova i poguer aixís viure en plena independència i sense cap mena d'almoïna.

L'obra es gran, lleal i honrada i molts son ja'ls pobles que donant-se compte d'ella, han acudit presurosos per a remeiar els mals exemples que de molts anys en aquesta part els asotaban, deixant-se portat per l'indolència dels qui dient-se redemptors seus, els guiaban pel camí de les males costums per a gaudir-se'n ells i deixar-los lluitant en les congixes que aquest paràsit porta en si.

El nostre amic Lloret, el modern i sens exemplar President de la Diputació de Tarragona, treballa sens reposar un instant per a conseguir el complet senajament de les hisendes provincial i municipals ¿ho conseguirà? No'n duptem, a no ser que hi hagi pobles tan fables i impotents, que, deixant-se portar encara per les innobles ambicions del gòrc caciquil, permetin que corquin els seus mes preuats deures, per a després deixar-los isolats en la mes gran de les vergonyes, en la d'èsser mals administradors, vaigin defallint i quan cerquin el bé no'l puguin havè per a que ja per a ells ni en la mes sana panacea n'hi hagut remei.

El nostre amic Lloret, el modern i sens exemplar President de la Diputació de Tarragona, treballa sens reposar un instant per a conseguir el complet senajament de les hisendes provincial i municipals ¿ho conseguirà? No'n duptem, a no ser que hi hagi pobles tan fables i impotents, que, deixant-se portar encara per les innobles ambicions del gòrc caciquil, permetin que corquin els seus mes preuats deures, per a després deixar-los isolats en la mes gran de les vergonyes, en la d'èsser mals administradors, vaigin defallint i quan cerquin el bé no'l puguin havè per a que ja per a ells ni en la mes sana panacea n'hi hagut remei.

La seva primera preocupació fou millorar en tot lo posible la situació de la Casa de Beneficència. Amb les seguides visites que feia a dit establiment, notà el defectuós servei dels queviures i tot seguit cambià el procediment fent ell mateix els treballs corresponents per a poder perfeccionar l'esmentat servei, i en aquest motiu contracta en una entitat comercial el aprovisionament de tot lo necessari per a'l menjar dels pobres assilats. En aquest canvi, no sols millora els aliments, sinó que ha conseguit estalviar unes quantes mil pessetes.

Al pendre possessió del càrrec i fer l'arqueix veigé que existia una important suma perteneixent a dipòsits i que allí no produïen cap profit i perque no fos aixís, ordenà fossin portats al Banc de Valls, aont, des de aquell dia, guanyen el seu corresponent interès.

Mercès la seua constant comunicació amb els pobles, aquests, presurosos, corresponen als seus desitjos portant quasi tots, no'l seu gra d'arena, sinó una pedra i ben bona per a poder enfortit el ja prop arrunat procediment administratiu.

Aixís se vegé que als vint dies d'èsser President no sols atengué les apremiants necessitats de Beneficència sinó que pagà el primer mes als empleiats, mes que havia deixat per a satisfer l'altre President, èssent, per lo tant, el d'Abril i que l'any passat fou pagat en el mes d'Agost.

No perden temps ni estalviant passos, seguidament fa visites a la Casa de Beneficència i en una d'elles se trovà en que tots dinaven i al èsser preguntats, tots contents i amb viva expressió contestaren que'l menjà era bó i que ara sí que menjem carn.

Amb això no n'hi havia prou; faltava que anèsim millor arrenjats i cercant amics i bones voluntats trová un company de Diputació que l'hi oferí roba per a vestits, un conegudíssim comerciant li feu ofrena d'uns quants quintans de carbó, oferint-li al ensem, costejar els gastos d'un dipòsit per a aigua, la qual costava avans bastants quartos a la Diputació, ja que per a poder obtindre la necessària havia de portar-se de fora a carretades.

L'afany seu, avui, es tindre l'escola de la Casa de Beneficència a la moderna ensenyança. S'estan fent grans reparacions a la sala; la ha dotat de tot el menatge corresponent i en això posem-hi al front d'ella al estudiós pedagog D. Artur Llorba, quins mèrits i coneixements son prou demostrats i no hi hà dupte que's conseguirà un verdader canvi en la bona educació de ls assilats.

Un altre delit es el seu, el de que's pobles no sols deu molestar-se'ls per a que paguin sinó també deu haver-se de buscar-los hi els mitjos de millorar la seva situació, i aixís es que'n Lloret se'ls ofereix en tot i per tot; els hi envia projectes dels plans de camins que la Mancomunitat de Catalunya vol portar a bon terme en els pobles que sàpiguen administrar-se com cal. Els hi ofereix medis de millorar la situació econòmica mitjantsant unes Moretories i condonacions de llurs deutes, encaminant-los a la regeneració, traient-los del aclaparament, per a que vulguin cercar sang nova i poguer aixís viure en plena independència i sense cap mena d'almoïna.

L'obra es gran, lleal i honrada i molts son ja'ls pobles que donant-se compte d'ella, han acudit presurosos per a remeiar els mals exemples que de molts anys en aquesta part els asotaban, deixant-se portat per l'indolència dels qui dient-se redemptors seus, els guiaban pel camí de les males costums per a gaudir-se'n ells i deixar-los lluitant en les congixes que aquest paràsit porta en si.

El nostre amic Lloret, el modern i sens exemplar President de la Diputació de Tarragona, treballa sens reposar un instant per a conseguir el complet senajament de les hisendes provincial i municipals ¿ho conseguirà? No'n duptem, a no ser que hi hagi pobles tan fables i impotents, que, deixant-se portar encara per les innobles ambicions del gòrc caciquil, permetin que corquin els seus mes preuats deures, per a després deixar-los isolats en la mes gran de les vergonyes, en la d'èsser mals administradors, vaigin defallint i quan cerquin el bé no'l puguin havè per a que ja per a ells ni en la mes sana panacea n'hi hagut remei.

EL LOGI ROMÀNTIC

GLOSA A UNA AMIGA

Oh! plaenta amiga, acòstat, recercat aprop meu, aon l'ombra dels arbres me cobeja sots la serenitat del vespre aurífic. Apròpat, vina i amb els bucles de tos cabells d'or tallats amb fantasia de patje florenti hi reposaré mes mans; hi estamparé un bes en ton front de verge greca, tot parlan-te de records i coses belles qu'encendrán en ton pit el desig incomprés d'una santa passió... Oh! dolça i plaenta Salomé, obre ton cor a mes paraules belles... endolceix amb mel l'encís qu'amb tota tu m'afalagues. ¡Jo't vull amiga! ben aprop meu, sempre cercan-te ta boca emanant olors almiselades... aixís amb contemplació, encantant-me i endoleint-me; ben isolat de tothom i de la farsa que domina en l'urb.

II

Aixís jo't vull i aixís t'estimo, romántica Salomé. La lluna mig envollada en reflecta i mig esmunyint-se en vetlla pudorosa... el cel, com els teus ulls blaus, m'abstreu la propensió a tota la vida. ¡Vina, el foc dels llavis meus demana un bes i

tes moixanes agradoses que fan imaginar-me solemne i triomfal la vida... no hi hà mes cel que tu, no hi hà soberba ditxa que tu, lleugera i vaporosa que t'acostes a mi; m'envoltes en la calda hora, sots aquet jardí, mentres el misteri de les coses s'adorm amb beatitut.

...Oh! si jo't vull i no t'oblido. Com verge del paradís de Natura, aon triomfa l'afalag de les dones belles, tu hi llueixes gracientment...

I't vull molt i amb tu m'abstrec el goig de triomfar en l'art.

Vull ésser gran... vull ésser amatent a la gloria qu'als mortals ceneix. T'esculpiré en marbre blanc com la neu; t'eregiré en mon jardí i't mostraré amb encant sempre quan te trovis lluny de mi.

Oh sí!...

III

I l'ànima de Salomé estava presonera del aimant. La lluna's banyaba de plè als dos; estaben enllaçats, besant-se amb follia. La nit, planaba en el jardí ombriu, i emanava una flaire d'olors qu'enceña voluptuositat.

El brollador emanava fils d'argent que queien en degotall de música, absorbenta.

I en el misteriós espectacle d'aquell jardí, els pe-tonson resonaben plaents com un murmur d'una sinfonia poemàtica.

SALVADOR TORRELL I EULALIA.

Reus, Tardor de 1917.

ATLETISME

RETO DE CATALUNYA A CASTELLA I VASCONIA

AMB motiu de haver publicat un article menysprenant a l'atletisme català el periòdic madrileny *Espana Esportiva*, nostre «Club Gimnàstic», amb un gest que l'honra i enalteix i prèvia aprovació de la Federació Atlètica Catalana, ha retat a les Federacions castellana i vasca per a que en les dates 8 i 9 de Desembre pròxim lluitin en contra de tots els atletes catalans per a posar al lloc degut els punts i comes que en dit article se comentava amb ironia.

El bell gest de nostre «Club» ha estat comentat i aplaudit unanimament per tota la premsa catalana; la F. A. C. ha cedit una copa per a que se la disputin les tres Federacions; nostre comerç ha respost com un sol home a l'enquesta dels organitzadors i els atletes tots s'entrenen per a deixar petites les afirmacions del periòdic madrileny.

No duptem que davant del punt d'honor que significa per a ells l'acudir en aquest gran *match* de Catalunya-Castella-Vasconia, veurem en el pròxim Desembre lluitar en la nostra imperial Tarraco els atletes mes esforsats d'Espanya.

El «Club Gimnàstic», a fi de facilitar la vinguada dels equips castellà i vasco, subvenciona amb vuitcentes pessetes a cada ú d'ells, havent de constatar de vuit atletes. Si ells creuen que poden vindre mes atletes, els que passin de vuit anirán a son càrrec.

Esperem amb ansia aquest torneig aon se ventilarà la supremacia del atletisme espanyol, tan discutit aquets dies amb motiu dels campionats de San Sebastián.

En els camps d'atletisme i no en la premsa es aon aquestes polèmiques se ventilen.

Catalunya no acudí a San Sebastián per les circumstancies anormals d'allavors i per altres causes. Ara acudirà oficialment, doncs.

¡Atletes catalans! Per Catalunya, per l'atletisme català, teniu d'esforsar-vos a que'l galleret de Catalunya pugi per sobre dels altres!

J. M. M.

XACOLATE ORTHÍ - TARRAGONA

Producte pur i de primera calitat
El més ric en cacao
Aliment nutritiu per excelencia

En broma i en serio

EN Prat es un viu. En això quasi hi estarà conforme tot Tarragona, des del més petit bailet toca-trompetes del carro de les escombreries al inconmensurable i ex-cándido Virgili de la llauna, qui en parlar-li den Prat, li cau la baba.

Perque per en Prat, nostre poble li te la mateixa, exactament la mateixa admiració que tindria a Andalusia *El Plumitas* remembrat per en Blasco Ibáñez en sa novela, avui cinematografiada, «Sangre y Arena».

Es l'admiració estúpida a la *majeza* en una forma o altre demostrada, pels monts i *cortijos* andalusos o bé com la del nostre Prat, quina última *proesa* ha deixat boca-badant als seus admiradors.

Ja tenen dos regidors mes sens contar-los-hi un céntim. (Salvant les ventades que diria el *Tino*).

El miracle es del gran Prat, que pacientment ho ha anat preparant i quan se ha cregut que'ls altres badaven, 48 horas avans de finir el plaç encoloma el dictamen a l'Ajuntament, brillantment combatut per En Ventosa i Loperena.

No está mal pastat el bunyol sobre tot si el poble se l'empassa, que tot podria ser convensut per allò que deia Virgili a la sessió, *l'elocuencia dels númmeros*.

Tant facilment com se conjuguen els números! Lo que no li fora tant facil demostrar el Sr. Virgili es la existencia reial, sense amanyagaments, dels electors del barri del Serrallo. No sabem si ens enten.

Dinen que «decia» *El Ejército Español*:

«El nacionalismo se compone de industriales que en Catalunya, al amparo del Arancel y en Bilbao al amparo de las industrias navieras, han podido hacer fortuna, a veces, escandalosas.»

Hi ha censura i está vigent la Llei de jurisdiccions: *cualquiera* se atreveix a explicarlos-hi nacionalisme.

Després del mutisme imposat per la força, tornem amb més braó que mai a la lluita per Catalunya. Les moléstias sofertes, sols sentim que fossin tant petites per oferir-les al altar de la patria volguda.

La Reconquista s'engresca publicant els comptes comparats, de lo gastat en electricitat o en llum per nostre Ajuntament.

Nosaltras volem donar-li una recepta de *mayor éxito*: que no encenguin cap llum i l'economia será total.

Se'ns acosta un amic i'ns diu a cau de orella: Quin és el coble de un regidor baix? Presentar un recurs de alçada.

Heu's aquí el cas del senyor Ollé.

No fa molts dies un paper que se imprimeix a Barcelona, orgue del centre de informació alemanya, publicava en grossos characters «¡A la paz, a la paz!» una serie de telegrames de Londres (?) que s'expressaven en dit sentit.

Ara ens expliquém la insubordinació naval alemanya que s'ha fet pública suara. Vet-aquí el afany en pregonar la pau que tenen els germànics, doncs que no poden aguantar dugues lluites alhora: la dins i la de fora.

Espereu-vos; no aneu depressa, que ja arribará la hora de la pau, que no será altra que una eterna pau per a vostres anhels: la pan de la mort.

Fábregas i Recasens

Banquers

Valors :: Cupons :: Borsa :: Canvi :: Giros
Rambla dels Estudis, 4 :: Barcelona

P. Lloret i Ordeix

Advocat : Corredor de Comerç Col·legiat
Apodaca, 6 : Tarragona : Telefon 95
Gestió i Intervenció d'operacions bancaries : Ordres de borsa

"American Trading Company"

NEW YORK
La més important casa exportadora de MÁQUINES per a ESCRIBURE reconstruïdes AMB TOTES SES PECES NOVES. *Primera categoria*
«UNDERWOOD», model 5
«ROYAL», model 5
«SMITH & BROSS», model 5 a preus ventatjossims.
Hi han també fortes existencies de cintes per a màquines, paper carbó i tots els altres accessoris per a oficines a preus reduïts.
Agent a Tarragona:
P. Olivella Ricomá

NOVES

Volem testimoniar nostre mes sentit agraiement a tots quants amb motiu del empresonament de un digníssim company de Redacció i de la suspensió de nostre periódic ens han manifestat llur simpatia i oferiments. A tots ne restem obligats i agraits.

El quadern de la present setmana de la *Lectura Popular* conté «Impresions de Metge» den J. Freixas i Freixas.

Imprempta - de -
Llorens - i - Cabré

Carrer Fortuny, 4
- - Tarragona - -

En el present número hi devia apareixer un interessant article encapselat «Catalunya Republicana» degut a la ploma del nostre estimat amic En Pere Redón, cosa que no fem per haver-lo taxat quasi tot, la censura gubernativa. Que'ns perdoni l'amic aixó, pregant-li esperi a que'l poguem publicar si arriba la normalitat a aquest país, cosa que veiem difícil si continua essent *desgovernat* pels mateixos de ara.

Es necessari que tots els nostres amics recordin l'ofensa inferida a Catalunya en un article no fa molt temps publicat en el diari madrileny *ABC*. Per tant, cal que tots els catalans extremen la campanya contra la propagació d'aquet periódic a casa nostra i que recomani cadascú a les seves relacions i amics que NO EL COMPRIN.

El conegut sastrer, el amic En Francisco Gabriel en ha fet arribar a les nostres mans uns papers secants anunci del seu acreditat establiment aon hi té continuament una ben escullida i bonica exposició de articles propis per a la present temporada d'hivern. Agraits a la deferencia confiant que'l públic correspondrà al esforç de nostre amic en haver montat son establiment a l'altura en que'l té.

Se trova greument malalt el nostre amic i ferm consoci el jove practicant N'Emili Curull Tost. No cal dir quan ens ompliria de goig poguer tenir-lo, ben promptament, entre nosaltres ja restablert al amic estimadíssim.

Dimecres deixá el mon dels vius, l'antic i acreditat empresari de paletes, En Roc Gil, pare dels nostres bons amics i companys Josep i Antón als qui, juntament amb sa familia, els hi fem expressió del nostre sentit condol per la pèrdua soferta.

El nostre amic N'Antón Gualdá ens ha enviat un follét bellament il·lustrat, mostrant les darreres novitats en figurins que ha rebut i que té a disposició de sa nombrosa clientela en son acreditadíssim taller de sastreria. Moltes mercés per la atenció tot i desitjant-li una bona temporada.

1.000 Abrics
últims models,
fets a mida des de
27 pessetes
trovarán en la
SASTRERIA
— de —
Francesc Gabriel
14, Plassa de la Font, 14

Antigua Cerrallería : de la :
Vda. de Baldomer Baró
Plaça del Rei, núms. 7 i 10
Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., etc., baix la direcció den
PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern civil i en la Comissaria general de
 Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÀ**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA
 Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i analisis micro-quimic d'orina i productes patològics.
 Sero Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÀ

*Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas
 i Metge de les Cases de Socors de Barcelona.*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca-
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — **TARRAGONA**

Per a bons
EMBUTITS

— de —
 totes menes
 — a la —

TOCINERIA

DE

Antoni Ventura

UNIÓ, 11

TARRAGONA

HIMALAYA

El rei dels
 licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires

Demanèno en els cafés i pasteleries

Indicat per a casaments,
 batetjos i banquets

Sastreria

Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Casa Llitas

Recomana al públic
 sos acreditats Cafés

Torrefacció diària

Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
 qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

STOCK
Michelin i Dunlop

Accessoris i pe es soltes per a
Bicicletes,

Motocicletes
 i **Automovils**

Olis lubricants, betzines i bujies.
 Vulcanització i venda de neumà-
 tics i càmares per a tota classe de
 = = = Autos = = =

Despatx i Exposició: **MASDEU I C.^a**

Unió, 32 : : Telèfon 259

Garage: Unió, 45

TARRAGONA

Colmado Central

= DE =

FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiam-
 bres, conserves, vins, xampany
 i tota classe de comestibles.

UNIÓ, 28 TELEFON 245

TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

DE

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit de llibres ratllats de totes menes i tamany : Escribanies : Plu-
 mes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc. : Gran novetat en pitja pa-
 pers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

Menjadors del Jardí
 de **Francisco López**

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en
 endevant i a la carta.

Hospedatnes per temporada a preus con-
 vencionals.

Habitacions amb llum elèctrica

Hotel
Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17

I AUGUST, 26

TARRAGONA

Petit Versailles
 Bar de Moda

Refrescos - Cafè - Licors - Doleços

: de Restaurant :

Explendit servei

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla San Joan, núm. 49

Telèfon, 242

Tarragona

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

Corbates

i : articles per a home

Gilbert Germans

PREUS BARATOS

: Sabateria :

LA MARIPOSA

DE

Joan Doménech

Calçats econòmics a
 mida i de luxe.

: PREUS FICSOS :

Grans existencies de
 totes mides i classes.

2, Carrer Major, 2

TARRAGONA

Fàbrica de Braguers

— I DE —

Aparatos Ortopèdics

(TRENCA TS)

EL BRAGUER-ARTICULAR-REGU-
 LADOR sistema MONTSERRAT es
 el més pràctic i moderat per a la re-
 tensió i curació de les hernies per
 cròniques i rebelde que siguin.
 Grans existencies de BRAGUERETS
 DE GOMA per a la radical curació
 de les hernies de la infancia i tot lo
 concernent a Cirurgia i Ortopedia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ DE

FAIXES VENTRALS

CASA MONTSERRAT

UNIÓ, 34 TARRAGONA

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

THE GRAPE JUICE C.^o L.^d

LONDRES I TARRAGONA

El Vermouth més
 higiènic

Un excelen refrese

El millor aliment
 en les malalties
 i convalescencia

Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Buteria de cuina — Eines de totes classes — Articles
 per a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos :: Articles per a Sport

SANT AGUSTÍ, 9 i 11 - TARRAGONA